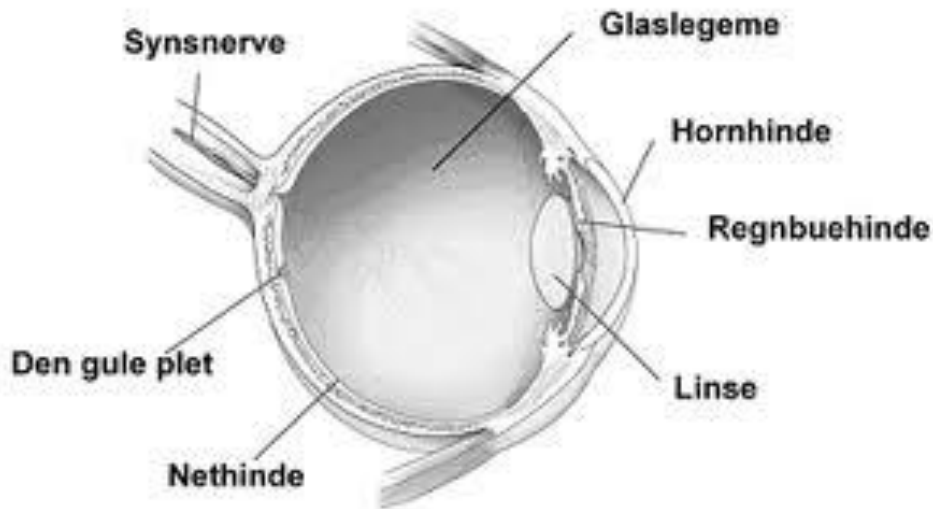

Hvad er grå stær?

Grå stær er uklarhed i øjets linse. Fordi lyset skal igennem linsen for at ramme nethinden, vil uklarhed i linsen give sløret syn. Grå stær kan være medfødt, men opstår oftest hos personer over 60 år. Den eneste behandling er operation, hvor den naturlige linse erstattes af en akryl linse.

Forundersøgelse:

Før operationen skal du have taget mål til den nye linse. Hvis du er kontaktlinsebruger må du ikke have kontaktlinser på 3 dage før. Det foregår hos en sygeplejerske, som også informerer dig omkring operationen. Ved forundersøgelsen laves der recept på øjendråber og der bookes operations- og kontrol tider. Disse tider får du med på skrift. Der går som regel 2-3 uger mellem hver operation.

Før operationen:

Du skal selv købe øjendråber på apoteket. Præparaterne hedder Maxidex og Voltabak og du kan hente en flaske af hver før hver operation. Du kan i alt hente 2x3 flasker, så der er 1 flaske af hver i reserve hvis du løber tør før tid. Recepten vil ligge på apotekets server, dvs. at du ikke får en gul recept med i hånden.

Øjendrypning:

- Husk at vaske hænder før øjendrypning.
- 2 dage før operationen skal du opstarte med at dryppe det øje der skal opereres, 3 gange eks. kl. 8-14-21. Du skal dryppe med Maxidex og Voltabak.
- På operationsdagen skal du ikke dryppe om morgenen.
- Når du kommer hjem fra operation skal du dryppe eftermiddag og aften.
- Herefter skal du fortsætte med 1 dråbe Maxidex og 1 dråbe Voltabak 3 gange daglig i 3 uger. Voltabak anvendes til sidst. Lad der gå 2 min mellem du tager de 2 dråber.
- Hvis du har behov for en hjemmesygeplejerske til at dryppe øjne, arrangerer vi dette ved forundersøgelsen.
- Hvis du i forvejen drypper med andre øjendråber, aftaler vi ved forundersøgelsen hvordan du skal dryppe i forbindelse med operationen.
- Hvis du skal opereres på begge øjne skal du købe 2 nye flasker øjendråber til 2. operation.

På operationsdagen:

- Du skal være rask. Hvis du observerer tegn på infektion eller sættes i behandling for infektion (fx blærebetændelse, tandbyld, lungebetændelse) umiddelbart før den planlagte operation, bedes du kontakte klinikken.
- Du må spise og drikke som du plejer.
- Du skal tage din vanlige medicin, men udelade vanddrivende medicin.
- Du skal undlade make-up og ansigtscreme.
- Du skal regne med at være i klinikken i ca. 2 timer på operationsdagen.
- Du skal ikke selv køre bil på operationsdagen. Hvis du har brug for kommunens kørselsordning/Falck skal du selv sørge for at bestille ud og hjem transport.

Ved operationen:

Dit øje bliver ved ankomst dryppet med øjendråber som bedøver øjet og som udvider din pupil. Hvis du har brug for en afslappende tablet får du den samtidig med dråberne.

Når pupillen er stor bliver du kaldt ind på operationsstuen.

Her skal du sidde i en tandlægestol som lægges bagover. Dit øje bliver vasket og du får lagt et tyndt papirstykke over ansigtet. Personalet sørger for at du frit kan trække vejret.

Selve operationen foregår med ultralyd. Den naturlige linse fjernes og erstattes med en lille akryl linse. Det kan i sjældne tilfælde blive nødvendigt at sy det lille operationssår.

Efter operationen får du en forbindelse for det opererede øje. Denne forbindelse må fjernes efter 2-4 timer, men må gerne sidde på til du går i seng. Når operationen er overstået kan du tage hjem.

Efter operationen:

Det er normalt at øjet er irriteret, og det kan føles som om at der er grus i det. Det er også normalt at øjet er rødt og løber i vand, især de første dage. Pupillen kan være stor i flere dage. Hvis der er smerter i øjet må du tage smertestillende håndkøbsmedicin, fx Panodil eller Pamol.

Øjne reagerer forskelligt. Hos nogle kan det knapt nok ses at øjet er opereret, hvorimod andres øjne bliver røde. Det har ingen betydning for resultatet. Der kan være forskel på hvor hurtigt synet bliver normalt. Du vil måske opleve at synet på det ikke opererede øje forværres, det skyldes at synet på det opererede øje er blevet meget bedre.

Du kan også opleve den første tid efter operationen som besværlig.

- Du kan måske fornemme skygger eller sort kant.
- Synet kan være uklart.
- Lyset kan blænde eller blinke.
- Farverne kan føles stærke og blå.

Disse gener forsvinder når øjet falder til ro. De fleste ser godt allerede dagen efter operationen, men andre skal bruge nogle dage eller uger før synet bliver godt.

Du må gøre som du plejer:

- Fx gøre lettere gymnastik.
- Købe ind.
- Cykle og rejse med bus/tog/fly.
- Se TV og læse.
- Bade og vaske håret.

- Vaske ansigt og øjenlåg (undgå dog at gnide eller trykke øjet).
- Bruge de gamle briller, hvis du synes du har glæde af dem.
- Den første uge skal du ikke foretage løft over ca. 5 kg.

Du må dog ikke i 4 uger efter operationen:

- Gå i svømmehallen.
- Færdes i meget støvede, urene omgivelser.

Kontrol efter operation:

Du skal komme til kontrol hos øjenlægen ca. en uge efter operationen. Hos enkelte patienter kan kontrol dagen efter operationen være nødvendig. Hvis det ikke-opererede øje opfylder kørekortskravene må du gerne køre mellem operationerne.

Komplikationer:

Resultatet af en grå stæroperation er som regel godt. Kun i sjældne tilfælde bliver synet dårligere. Dette kan dels skyldes forværring af kendte øjensygdomme, dels at øjets nethinde og hornhinde er følsomme og kan forandres efter operationen. Disse forandringer er oftest forbigående, men kan dog blive permanente. Nethindeløsning kan opstå.

Slør og blænding kan opstå efter operationen. Brydningsfejl, dvs. nærsyn, langsyn, bygningsfejl, kan opstå efter operation pga. måleusikkerhed i linseberegningen.

I meget sjældne tilfælde kan der komme betændelse i det opererede øje.

I ekstremt sjældne tilfælde kan komplikationer efter operationen medføre tab af synet.

Kontakt øjenlæge ved akut problem:

Hvis du efter operationen får problemer, skal du ringe til øjenklinikken eller kontakte vagtlægen, specielt hvis:

- Synet pludselig forværres.
- Øjet bliver ildrødt eller gør ondt.
- Du af anden årsag er urolig for dine øjne.

Efterstær:

Ved operationen efterlades en tynd hinde fra den naturlige linse inde i øjet. Denne tynde hinde kan senere blive uklar. Dette kaldes efterstær, og opleves som aftagende syn.

Efterstær kan komme nogle måneder eller flere år efter operationen.

Efterstær fjernes med en mindre laserbehandling.

Briller:

Efter operationen vil synet i reglen have ændret sig en del. Disse ændringer fortsætter i flere uger. De gamle briller kan ikke forventes at passe, men fordi ændringerne ikke er stabile før efter 1 måned, bør du vente 6 uger med at få nyt glas i brillerne.

Du kan ikke skade noget ved at bruge de gamle briller, men mange har glæde af at få optikeren til at fjerne brillerglasset på den side hvor man er opereret.

Du skal forvente at skulle bruge læsebriller efter operationen.